

S.D.E.
S. Y. B. Com. (2008 Course) : WINTER - 2018
SUBJECT: BANKING & INSURANCE - II

Day: Monday
Date: 22/10/2018

W-2018-4302

Time: 11.00 AM TO 02.00 PM
Max. Marks: 80

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
  - 3) Answer to both the sections should be written in **SAME** answer book.
-

SECTION - I

- Q.1** Attempt **ANY TWO** of the following: **(16)**
- a) Explain the importance of selective credit control.
  - b) What are the features of Indian currency system?
  - c) Explain the RBI Act of 1934.
  - d) Explain the evolution of Central Bank in abroad.
- Q.2** Write short notes on **ANY FOUR** of the following: **(16)**
- a) Establishment of RBI
  - b) Monetary Policy
  - c) Quantitative Credit Control
  - d) Money Supply
  - e) RBI and Economic Development
  - f) M_1

SECTION – II

- Q.3** Attempt **ANY TWO** of the following: **(16)**
- a) What are the functions of NABARD?
  - b) Explain the role of RBI in rural finance.
  - c) Discuss the RBI and industrial finance.
  - d) Explain the banking regulation Act of 1949.
- Q.4** Attempt **ANY TWO** of the following: **(16)**
- a) Explain the insurance Act 1938.
  - b) Discuss the ‘Insurance Sector Reforms in India’.
  - c) What are the objectives of nationalized banks?
  - d) Explain the Foreign Exchange Regulation Act.
- Q.5** Write short notes on **ANY FOUR** of the following: **(16)**
- a) New Economic Policy
  - b) Co-operative Banks
  - c) LIC Act of 1956
  - d) GIC Act of 1972
  - e) Capital Account
  - f) Code of Conduct

* * * * *

मराठी - रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पुर्ण गुण दर्शवितात.
- ३) दोन्ही विभाग एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहावेत.

विभाग - १

- प्र.१ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१६)
- अ) निवडक पतनियंत्रणाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
  - ब) भारतातील चलन पद्धतीची वैशिष्ट्ये कोणती?
  - क) १९३४ चा आर. बी. आय. कायदा स्पष्ट करा.
  - ड) विदेशातील मध्यवर्ती बँकेची उत्क्रांती स्पष्ट करा.
- प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा. (१६)
- अ) आर. बी. आय. ची स्थापना
  - ब) मौद्रिक धोरण
  - क) गुणात्मक पतनियंत्रण
  - ड) पैशाचा पुरवठा
  - इ) आर. बी. आय. आणि अर्थिक विकास
  - फ) एम्.१

विभाग - २

- प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१६)
- अ) नाबार्डची कार्य कोणती?
  - ब) ग्रामीण वित्तामध्ये आर. बी. आय.ची भूमिका स्पष्ट करा.
  - क) आर. बी. आय.आणि औद्योगिक वित्त यावर चर्चा करा.
  - ड) १९४९ चा बँकीग नियामक कायदा स्पष्ट करा.
- प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१६)
- अ) १९३८ चा विमा कायदा स्पष्ट करा.
  - ब) भारतातील विमा क्षेत्रातील सुधारणेवर चर्चा करा.
  - क) राष्ट्रीयीकृत बँकेचे उद्दिष्ट्ये स्पष्ट करा.
  - ड) विदेशी विनीमय नियमन कायदा स्पष्ट करा.
- प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा. (१६)
- अ) नवीन आर्थिक धोरणे
  - ब) सहकारी बँका
  - क) १९५६ चा विमा कायदा
  - ड) १९७२ चा जी. आय. सी. कायदा
  - इ) भांडवली खाते
  - फ) कोड ऑफ कंडक्ट

* * * *

हिंदी - रूपांतर

सूचना:

- १) सभी प्रश्न अनिवार्य है।
- २) दाहिने दिए हुए अंक प्रश्नों के पूर्ण गुण दर्शाते हैं।
- ३) दोनों विभाग एकही उत्तरपत्रिका में लिखिए।

विभाग - १

- प्र.१ निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं दो के उत्तर लिखिए। (१६)
- अ) चयनात्मक साख नियंत्रण का महत्व स्पष्ट कीजिए।
  - ब) भारतीय चलन व्यवस्था की विशेषताएँ कौनसी हैं?
  - क) १९३४ का आर. बी. आय. का कानून स्पष्ट कीजिए।
  - ड) विदेश में केन्द्रीय बैंक की उत्क्रांती स्पष्ट कीजिए।
- प्र.२ टिप्पणीयाँ लिखिए। (कोई भी चार) (१६)
- अ) आर. बी. आय. की स्थापना
  - ब) मौद्रिक निती
  - क) गुणात्मक साख नियंत्रण
  - ड) मुद्रा पुर्ती
  - इ) आर. बी. आय. और आर्थिक विकास
  - फ) एम्.१

विभाग - २

- प्र.३ निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं दो के उत्तर लिखिए। (१६)
- अ) नाबार्ड की कार्य कौनसी है?
  - ब) ग्रामीण वित्त में आर. बी. आय. की भूमिका स्पष्ट कीजिए।
  - क) आर. बी. आय. और औद्योगिक वित्त चर्चा कीजिए।
  - ड) १९४९ का बैंकिंग नियमन कानून स्पष्ट कीजिए।
- प्र.४ निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं दो के उत्तर लिखिए। (१६)
- अ) १९३८ का बिमा कानून स्पष्ट कीजिए ?
  - ब) 'भारत में बिमा क्षेत्र सुधारणाएँ' चर्चा कीजिए।
  - क) राष्ट्रीयकृत बैंक के उद्देश कौनसे हैं।
  - ड) विदेश विनियम नियमन कानून स्पष्ट कीजिए।
- प्र.५ टिप्पणीयाँ लिखिए। (कोई भी चार) (१६)
- अ) नई आर्थिक निती
  - ब) सहयोगी बैंकाएँ
  - क) १९५६ का एल. आय. सी. कानून
  - ड) १९७२ का जी. आय. सी. कानून
  - इ) पुँजी खाता
  - फ) कोड ऑफ कंडक्ट

* * * * *